

Arbetsmiljöguide #A.8 Skyddshandskar

Syfte /Omfattning

Guiden syftar till att ge konkret vägledning vad gäller val och användning av skyddshandskar i syfte att förebygga skador på händer som uppstår på grund av mekaniska skador (tex stick, skär, nötning och vibrationer).

Handskadorna står för 34% av samtliga skador på kroppen och av dessa skador är 59% skärskador.

Ansvar och skyldigheter

I #A.1 Arbetsmiljöguide generell beskrivs ansvar och skyldigheter som gäller oavsett vilken personlig skyddsutrustning.

Arbetsgivarens ansvar

Arbetsgivaren ansvarar för att:

- Tillhandahålla handskar som
  - skyddar för risker i det aktuella arbetet.
  - passar arbetstagaren vad gäller storlek.

Arbetstagarens skyldigheter

Arbetstagaren är skyldig att:

- bära handskarna.
- informera arbetsgivaren om man upplever att handskarna har brister eller är problem att använda.

Val av skyddshandskar

En bra handske är användarvänlig, flexibel, bekväm och har god passform. Den ska samtidigt skydda mot olika typer av risker och exponeringar, såsom mekanisk påverkan, hantering av kemikalier eller heta arbeten. Skyddshandskar måste följa en eller flera EN-standarder.

Handskens egenskaper och skyddsklass

Alla skyddshandskar är märkta med egenskaper och skyddsnivå, till exempel skärbeständighet, skydd mot värme och eld, låga temperaturer, väta och farliga kemikalier.

I grunden finns en EN-standard som definierar allmänna krav oavsett skyddshandske, EN 420 Den säger bland annat:

- Handskarna i sig ska inte utgöra en risk eller orsaka skada hos användaren.
- Handskmaterialet ska ha ett pH-värde mellan 3,5 och 9,5.
- Högsta tillåtna krominnehåll (6-värt krom) i läderhandskar är 3mg/kg.
- Tillverkaren ska informera om det ingår ämnen i handsken som är kända för att orsaka allergier.
- Storlekarna på handskarna är standardiserade med avseende på minimilängd.

INBEN SKA SKADAS
PÅ VÅRA BYGGEN

Skyddshandskar som är testade enligt gällande EN-standard är märkta med ett piktogram. En handske kan skydda mot flera faror och har då flera piktogram.

Piktogrammets siffror och bokstäver beskriver vilket skydd som handsken ger och finns som regel tryckt på handsken eller på handskens märklapp.

Typ av arbete och skador	Rekommendation			
Arbete med kniv, skarpa och spetsiga föremål eller verktyg med skarpa kanter innebär risk för sårskador, skärskador och stickskador.	Piktogram a b c d e f	EN 388 - skyddshandskar för mekaniska risker a) 1-4, nötningsmotstånd b) 1-5, skärbeständighet c) 1-4, rivhållfasthet d) 1-4, punkteringsmotstånd e) A-F Skärskyddsbeständighet f) Slag Vad gäller skärskydd (e i tabellen ovan) välj skyddsklass B-F, gärna minst C (F har högst skärskyddsklass). Vid risk för stickskador- välj "d" (punkteringsmotstånd)		
Vid arbete med roterande maskiner finns risk att handsken fastnar och en vridningsskada uppstår (oftast på finger).	För att undvika detta kan man välja handskar: <ul style="list-style-type: none"> enligt EN 388 med låg rivhållfasthet, då handsken lätt går sönder, eller där "toppen" på handsken lättare lossnar som inte har ett för kraftigt "grepp" Rätt storlek på handsken är avgörande (för stora handskar fastnar lätt)			
Användning av kemikalier: Alla kemikalier är potentiellt hälsofarliga. Både exponeringstid och kemikalimängd inverkar på hälsoriskerna.	Piktogram 	EN 374-1 skyddar mot kemikalier Penetreringstiden, dvs hur länge handsken står emot kemikalier är väldigt olika beroende på kemikalie. Det varierar från att skydda <10 minuter upp till 480 minuter. Ta hjälp av säkerhetsdatablad och/ eller av leverantör.		
	Piktogram 	EN 511- Kyla	Piktogram 	EN 407- termiska risker

Använda och sköta

Håll Handsken torr alternativt byt handsken om den blir blöt.

Byta ut trasiga handskar.

En kemikaliehandske behöver bytas när man uppnått handskens max penetreringstid.

Referenser:

Arbetsmiljöstandard #A Personlig skyddsutrustning

Arbetsmiljöguide #A1 Personlig skyddsutrustning generell

AFS 2001:3- Användning av personlig skyddsutrustning

AFS 1996:7- Utförande av personlig skyddsutrustning